

DELO ŽIVLJENJE

glasilo delavcev delovne organizacije alpina žiri

LETNIK 20

ŠTEVILKA 12

ŽIRI, DECEMBER 1982

Kdo se boji novega leta

V novoletnih uvodnih prejšnjih časov smo ponavadi vriskali in trobili, naše želje so prekipemale — potem pa se je vse prismojilo...

Zdaj imamo že nekaj let navado, da godemo in grmimo — toda potem tenko piskamo...

Kaj, če bi se že enkrat pogovarjali, kot se ljudem spodobi. Da bi si voščili čimveč zdravja; pa da bi toča preveč ne potolkla, povodenj ne odnesla; da bi sreča mlade imela...

Vse drugo je pa tako od nas odvisno. Surovin toliko časa ne bo, dokler se bodo surovine zanje teple, denarja toliko časa ne, dokler ga bomo stran metali; delovnih in poslovnih uspehov pa toliko časa ne, dokler bomo občudovali Japonce in drugo »črno živino«, hkrati pa v nedogled pehali neizbežno — delati tako kot delajo tam, kjer imajo uspehe. Toda groza. Da bi mi v tovarni (ali na tovarno) mislili ves dan. Da bi nam poslednji dinar od-

merilo le delo, saj se da vendar še tu in tam kaj pridobiti, ne da bi zares zaslužili. Ali, da nam bi do kraja odpadli popoldanski zaslužki. Da bi za otroke v vrtcih in šolah morali odriniti od ust pritrpane prihranke. Da bi ne mogli graditi vsak svojega doma, veliko popoldne, malo pa tudi dopoldne... Pa kaj bi tisto, pravimo, saj družbi rešujemo probleme...

Toda tako blizu smo, da se še zavemo ne popolnoma, ko bomo morali marsikaj delati, napraviti drugače, pa bo nenadoma naša država delala manj napak, družba bo postajala bolj zdrava.

To ni res, pravite, da bi jaz lahko kaj vplival!

Mogoče ne kar takoj. Ko pa nam ne bo vseeno, kaj se menijo na delavskem svetu, o čem sklepajo v svetu krajevne skupnosti, kaj razpravlja občinska skupščina, tedaj nam tudi ne bo vseeno, kdo tam sedi in razpravlja, kakšna stališča zastopa, da je

ta naša družba tako hudičevo neučinkovita.

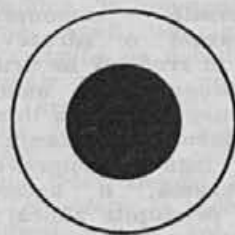
Tedaj bomo izvolili tiste prave; ali pa sebe uravnali na pravo frekvenco, da se bomo slišali in videli sproti, da ne bomo vedno in spet za nazaj ugotavljali, kako zelo smo ga lomili.

Potem bomo imeli tudi čas za tovarno popoldne, pa kak večer bomo znali presedeti, namesto pred televizorjem ali v gostilni, na seji, ki bo odločala o naši usodi, ali pa se bomo lotili knjige, ki nam bo odprla še kaj širše obzorje, večje znanje in kulturo za boljše delo, ki ga bo cenil tudi ta kruti svet.

Še vedno mi v ušesih zvenijo besede slavnostne govornice na proslavi ob Dnevu republike: »Mislimo, da živimo v prehodnem obdobju, ki bo kmalu minilo... Toda ali je bilo to normalno, da smo živeli bolje, kot smo zaslužili...?«

Torej, živimo, bodimo srečni — kolikor zaslužimo!

N. P.

Uvoz — malenkostno izboljšanje

Razmere na področju uvoza, ki so posledica zmanjšanja razpolaganja z deviznimi sredstvi, so v Alpini konec oktobra in v začetku novembra, dosegle svoj vrhunec. Ostali smo brez deviz, novo najeti devizni krediti pa še ne delujejo tako kot je bilo pričakovano. Največji problem je preskrba z granulati in zaklopkami za smučarske čevlje, kakor tudi uvoz podplatnih plošč za izdelavo izvozne obutve.

Novi predpisi in neporavnava vrednosti za dobavljeno blago iz uvoza ustvarja nezaupanje tujih dobaviteljev, ki nam nočejo več izdelovati blaga brez kritih akreditivov (torej, če ne pravnamo vseh obveznosti, nimamo zanesljivega jamstva ob nakupu materiala).

Trenutno se situacija sicer malenkostno izboljšuje, vendar je še vedno veliko nejasnosti, ki nam povzročajo velike težave in ogromno dela, katerega rezultat še daleč ni primerljiv z naporom.

Stalne izjave zveznih funkcionarjev, da bodo večji izvozniki, kot je naša Alpina, imeli tudi večje olajšave in prednosti pri oskrbi, v praksi ne zaživijo in nam trenutno ne pomagajo razčiščeati nobenega zapletenega primera.

Jože BOGATAJ

dogovarjamo se - dogovorili smo se

SOZD — cilji in možnosti

Po več kot enoletnih pripravah smo pred dobrim mesecem dni delovne organizacije usnjarsko predelovalne industrije Slovenije podpisale samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev na družbenoekonomskih osnovah skupnega prihodka in medsebojnem povezovanju. Bistvo tega samoupravnega sporazuma, h kateremu smo pristopile skoraj vse delovne organizacije s področja usnjarsko predelovalne industrije Slovenije, je predvsem v tem, da sporazum postavlja osnove za bodoče sodelovanje med finalisti-čevljarji in proizvajalci usnja, predvsem v smeri izboljšanja oskrbe z materiali.

Ze med pripravami tega samoupravnega sporazuma smo v usnjarsko predelovalni industriji Slovenije začeli z nekaterimi akcijami v duhu sporazuma. Ze ob koncu leta 1981 smo pripravili materialne bilance za leto 1982 in se na osnovi teh dogovorili za osnovne tokove preskrbe z usnjem na relaciji slovenski usnjariji - čevljarstva industrija Slovenije. Oskrba seveda med letom ni bila čisto taka, kot smo se dogovorili, vzrok je bil predvsem v tem, da so se pogoji razpolaganja z devizami konec meseca aprila 1982 znatno zaostri. Nekateri težave pri oskrbi in odstopanja pa so nastala, ker nekateri v praksi niso v celoti izvajali dogovorjene skupne politike.

V času, ko se gospodarske težave še zaostrejejo, smo bili zato nekateri predstavniki večjih delovnih organizacij s področja naše panoge v slovenskem prostoru mnenja, da se proces povezovanja in usklajevanja, ne sme končati v okviru omenjenega samoupravnega sporazuma, ampak je potrebno razmišljati o še tesnejšem povezovanju in iskanju poti za skupno reševanje problemov. Zamisel o takem globljem povezovanju se je porodila v krogu predstavnikov delovnih organizacij Peko Tržič, Planika Kranj, Alpina Žiri, Utok Kamnik in KO-TO Ljubljana. Direktorji teh delovnih organizacij smo pričeli ugotavljati kaj in kako bi lahko reše-

vali hitreje, učinkoviteje in bolje, če bi bili povezani še močneje.

Prve analize in razgovori kažejo, da bi s tesnejšim medsebojnim povezovanjem uspešneje reševali predvsem naslednje probleme:

1. OSKRBA Z MATERIALI

Učinkovitejše reševanje problema oskrbe z naravnim usnjem vidimo slovenski čevljarji v tesnejši povezavi s proizvajalci usnja in z delovno organizacijo, ki se ukvarja z odkupom surovih kož Koteks-Tobus (KO-TO) Ljubljana. Od proizvajalcev usnja je v te razgovore od vsega začetka vključen Utok Kamnik kot proizvajalec svinjskega usnja, za temeljitejšo oskrbo pa je seveda izjemno pomembno, da bi v krog zainteresiranih pridobili še vsaj enega od velikih in kakovostnih proizvajalcev govejega usnja. Boljšo oskrbo z usnjem v takem zaključenem krogu vidimo predvsem v tem, da bi z enotno politiko dosegli čim bolj smotrno (racionalno) izkoriščanje surovine, bolje pa bi izkoriščali tudi proizvodne zmogljivosti in druge možnosti proizvajalcev usnja, da bi kolikor mogoče najbolje oskrbeli finaliste.

2. DOGOVORJENE SKUPNE AKCIJE NA TRŽIŠČU KONČNIH IZDELKOV

Vsaka od omenjenih tovarnih čevljev je razvila do danes nekatere svoje specifične proizvodne programe in tudi specifične prodajne poti, katerih se bomo prav gotovo še naprej posluževali (npr. Peko - Afis, Planika - Adidas, Alpina - smučarska obutev). Vendar pa obstajajo tudi nekatera tržišča, kjer bi bilo možno doseči boljše rezultate s skupnim nastopom in skupno dogovorjenim programom ponudbe.

3. PROIZVODNO-TEHNOLOŠKE MOŽNOSTI:

S tesnejšim medsebojnim sodelovanjem na področju proizvodnje in tehnologije bi prav tako lahko napredovali pa naj si govorimo o

standardizaciji sestavnih delov, poenotenju in skupnih nabavah strojne opreme in podobno.

Poleg navedenih možnih stičnih točk obstajajo še druga skupna vprašanja, katera bi s skupnim delom lahko učinkoviteje razreševali. Skupni so naši problemi izobraževanja strokovnih kadrov, kadrovske politike, informatike v najširšem smislu in tako dalje.

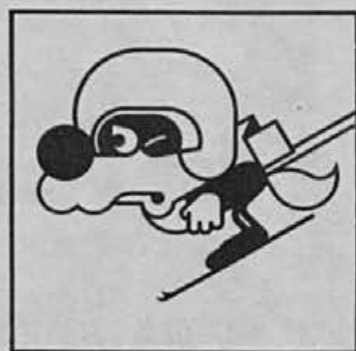
Na osnovi ugotovljenih skupnih interesov smo menili, da je tudi z ozirom na vedno težje gospodarske razmere prav gotovo smiselno poglobljeno analizirati idejo, da bi se delovne organizacije Peko, Planika, Alpina, Utok, KO-TO in vsaj še eden od močnejših proizvajalcev govejega usnja, povezale v sestavljeno organizacijo združenega dela (SOZD). SOZD je glede na našo zakonodajo po naši oceni taka oblika medsebojne povezave, ki bi odgovarjala našim potrebam. V okviru SOZD bi vsaka delovna organizacija ohranila svojo popolno samostojnost in svojo identiteto, s tem, da bi se v okviru SOZD dogovorili za program skupnih akcij in skupno reševanje nekaterih problemov. Za te skupno dogovorjene akcije seveda v tem primeru obstoja obveznost posamezne delovne organizacije do SOZD in obratno obveznost SOZD do posamezne delovne organizacije.

KOT ENO OSNOVNIH IZHODIŠČ SMO SI ZASTAVILI TUDI TO, DA V NOBENEM PRIMERU NE SMEMO STORITI NAPAKE, KATERO SO STORILE ŠTEVILNE DELOVNE ORGANIZACIJE V SLOVENIJI, TO JE, DA NE SMEMO FORMIRATI SOZD NA PAPIRJU IN ZAČETI NAJPREJ S FORMIRANJEM STROKOVNIH SLUŽB, AMPAK DA JE POTREBNO POVEZOVANJE ZAČETI PRI SKUPNI IZVEDBI POSAMEZNIH KONKRETNIH AKCIJ. Zato smo se dogovorili, da bi povezovanje začeli predvsem s tem, da bi posamezna vprašanja skupno reševali v okviru obstoječih služb posameznih delovnih organizacij, in

še le če bi se povezovanje pokazalo kot pozitivno in če bi le-to zahtevalo tudi določene skupne strokovne službe, bi to razreševali kasneje. Idejo o oblikovanju SOZD smo doslej po omenjenih delovnih organizacijah obravnavali v strokovnem krogu in v krogu ožjih družbeno političnih oziroma samoupravnih struktur. Formirali smo strokovne skupine za posamezna področja, ki naj bi problematiko strokovno obdelale in pripravile osnove za predlog samoupravnega sporazuma o ustanovitvi SOZD. Če bo nadaljnje delo in analize pokazale, da bi bilo tako povezovanje upravičeno, bomo o predlogu široko razpravljali v vseh delovnih organizacijah, ki se vključujejo v ta krog.

Vemo, da smo o tesnejšem medsebojnem povezovanju začeli močneje razmišljati predvsem zaradi vedno ostrejših gospodarskih situacij. Pred nas se postavlja vedno več težav, najbrž pa je precej resnice v starem pregovoru »v slogi je moč«. Predpogoj za boljše reševanje poslovnih problemov v bodoče bo v prvi vrsti predvsem večji konvertibilni izvoz (izvoz na zahod). Vidimo, da v skupini, ki se dogovarja o povezovanju, gre na eni strani za tovarne čevljev, ki smo sposobne znaten del proizvodnje prodati na zahodna tržišča, na drugi strani pa naj bi SOZD vključeval take proizvajalce usnja, ki so sposobni izdelati materiale ustrezne kvalitete za tako proizvodnjo izdelkov. Zato sem prepričan, da taka povezava prav gotovo lahko prinese nekatere ugodne učinke.

Tomaž KOŠIR

dogovarjamo se - dogovorili smo se

Ob rob sklepov delavskih svetov

Delavski sveti so od 15. – 17. novembra zasedali na rednih sejah. Imenovali so inventurne komisije za popis ob koncu leta 1982 in nekatere komisije so že pričele z delom. Obravnavali in sprejeli so tudi osnutek sprememb in dopolnitev razvida del. oz. nalog in analitičnih ocen za TOZD Proizvodnja, TOZD Prodaja

in DSSS. Te spremembe so bile v javni razpravi. Pripomb, razen v DSSS, ni bilo; vsi predlogi pa so bili na delavskih svetih sprejeti, takšni, kot jih je predlagala komisija za delitev sredstev za OD. Sprejeli so tudi sklep, da se objavijo prosta dela in naloge delavcev s posebnimi pooblastili, katerim je potekel štiriletni man-

dat, in potrjene nove višine stroškov, ki so jih imeli delavci pri opravljanju določenih del in nalog za TOZD.

Nekaj več časa so delavski sveti namenili predlogu pravilnika o giblivem delovnem času, ki se daje v javno obravnavo od 18. 11. do 3. 12. 1982.

Poleg tega pa so vsi delavski sveti potrdili še delovni kalendar za leto 1983 v predloženi vsebini.

Delavski svet TOZD Proizvodnja je sprejel še več sklepov v zvezi z investicijami (postavitev Erozimata v plastiki, ureditev avtomatskega prezračevanja v montažni hali, gradnja skladišča vnetljivih materialov – pripravljajna dela, ureditev centralnega odsevanja v montažni hali, nabava PFAFF strojev za potrebe šivalnice na Colu) in v te namene tudi odobril potrebna finančna sredstva.

Strinjal se je tudi s podaljšanjem Samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev za skupno poslovanje s Slovenijašportom.

Potrjen je bil tudi predlog za vlaganje (usmeritev) sredstev fonda za razvoj nerazvitih področij v adaptacijo hotela Turist na Palah pri Sarajevu.

To sovlaganje namreč za Alpino ne predstavlja dodatnega izločanja sredstev, ampak gre le za uporabo sredstev,

katero moramo tako ali tako izločiti za razvoj nerazvitih območij.

Delavski svet TOZD Prodaja je poleg omenjenih skupnih točk obravnaval problematiko v zvezi z nepravilnimi izdobavami obutve v prodajalne in opozoril, da utegne zaradi tega nastati velika izguba na dohodku in kopičenje zalog po prodajalnah. Direktor TOZD Proizvodnja pa je na seji tudi pojasnil, zakaj je prišlo do takšnih težav. Delegati so bili tudi obveščeni o sodbi temeljnega sodišča, ker so v Sarajevu II. začeli s prodajo 5 dni prej, kot so imeli dovoljenje.

Odobrili so tudi dodatnih 10.000.– din za adaptacijo prodajalne Žiri II.

Delavski svet delovne organizacije pa je potrdil spremembo sklepa o odkupu dela ustanovne vloge firme ALPINA SPORTS in imenoval operativno komisijo za pripravo sprememb pravilnika o delitvi sredstev za OD v sestavi:

Rudolf Poljanšek, Ivan Uršič, Vinko Bogataj, Roman Krvina, Polde Filipič, Stane Čar, Marijan Bogataj, Ivan Capuder, Anton Žibert.

Navedena komisija je začasna, do sprejema sprememb na referendumu.

Sprejeti so bili tudi sklepi odbora za izobraževanje.

O delu DS TOZD Prodaja

Težka gospodarska situacija nalaga nam delegatom in vsem delavcem, da z vso zavzetostjo uresničujemo svoje samoupravljalne pravice in dolžnosti. Pred nami so naloge, ki jih bomo morali spremljati pozorneje, kot smo jih do sedaj. Zato menim, da ne bomo smeli stati ob strani in le opazovati, ali čakati da bo naše težave razrešil nekdo drugi, ali pa meniti: »bo že kako«.

Delegati so premalo povezani z delavci in na sejah je premalo pobud za reševanje posameznih problemov. Za mrežo lahko tudi trdim, da smo premalo povezani s samo delovno organizacijo.

Poseben problem predstavlja delegatsko gradivo za seje, za katerega delegati nimajo časa, da bi z vsebino obvestili sodelavce in že tu dobili določene predloge in stališča, s katerimi bi prihajali na samo sejo. Delegatsko gradivo je večsah tudi slabo pripravljeno (nerazumljivo) ali pa ga dobimo šele pred pričetkom seje. Smatram, pa da ne moremo več govoriti o preobsežnih gradivih, kot se je to dogajalo prejšnja leta.

Včasih je seveda tudi razumljivo, da delegati niso vedno dovolj aktivni, saj so nekateri zelo oddaljeni in za prihod na sejo porabijo kar dva dni. Poleg tega se delegati iz drugih republik težje vključujejo v razpravo, ker slabše razumejo slovenščino. Smatram pa, da tudi to ne bi smela biti ovira, saj dobijo gradivo prevedeno, večkrat pa tudi razprava poteka v srbohrvatskem jeziku.

Stana Jereb – predsednica delavskega sveta TOZD Prodaja

Veliko nam pri informiranju pripomore tudi postavljanje delegatskih vprašanj, katere bi na sejah postavljali delegati, bodisi da so jih postavili delavci v prodajalnah ali sami delegati. Glede odgovornosti za sprejete sklepe pa menim, da vso odgovornost nosi delavski svet, vendar pa kljub temu ne moremo preko odgovornosti strokovnih služb, ki pripravljajo posamezne predloge za razpravo.

Poudariti želim, da poleg delavskega sveta odgovarja za posamezne odločitve tudi strokovna služba, ki je tako zavezana, da pripravi take akte, oziroma najde take rešitve, za katere je potem pripravljena tudi nositi odgovornosti pri sami izvedbi. Ni pa tako, kot si razlagajo nekateri, da se po formalnem sprejetju s strani delavskega sveta, razbremenijo celotne odgovornosti.

Stana JEREB

Udeležba na seji še ni dovolj

Poteklo je že leto od zadnjih volitev, na katerih je bil izvoljen sedanji delavski svet. V tem času smo imeli 12 rednih sej, na katerih smo najpogosteje obravnavali gospodarske probleme tozda.

Na delavskem svetu razpravljamo in sklepamo, tudi o vseh investicijah, na primer: asfaltiranje dvorišča, gradnja skladiščne lope, odkupu 25 % delnic ameriške trgovske firme Alpina Sports, obnove poslovnih in delovnih prostorov tozda. Sprejemamo tudi odločitve o nabavi strojev. Letos smo se dogovorili za obnovo garderobe za montažne oddelke. Na zadnji seji je bil sprejet sklep, da se adaptirajo prostori računalniškega centra, kar je nujno zaradi zamenjave računskega stroja. Sprejeli smo tudi sklep, da kupimo 20 novih šivalnih strojev, ki so potrebni

za povečanje proizvodnje na Colu.

Pri obravnavi se opaža, da so člani delavskega sveta pri gospodarskih vprašanjih zainteresirani in zelo dobro sodelujejo. To se tudi vidi po tem, če v kak predlog podvomijo, češ da ni gospodaren, ga tudi ne sprejemo.

Drugo področje so razni gospodarski sporazumi, ki so v zadnjem času zelo pogosti. Pri obravnavi teh sporazumov se pokaže večja nezainteresiranost članov, kar je tudi razumljivo, ker večina teh sporazumov samo bremeni naša finančna sredstva. Zelo malo je takih, ki bi vplivali na povečanje proizvodnje v našem gospodarstvu.

Najbolj mučne točke na delavskem svetu pa so, kadar se obravnavamo razne pritožbe, do katerih pride ob izrekanju (Nadaljevanje na 4. strani)

dogovarjamo se - dogovorili smo se

Rudolf Poljanšek, predsednik DS TOZD Proizvodnja

(Nadaljevanje s 3. strani)

disciplinskih ukrepov delavcem. V zadnjem letu je bilo izrečenih več kazni povrnitev materialne škode, od katerih so bile nekatere kar visoke. Sigurno pride pritožba na delavski svet, če disciplinska komisija izreče ukrep prenehanja delovnega razmerja. Pri reševanju pritožb so razprave zelo dolge in naporne. Tisti, ki se pritožuje pa pričakuje pozitivno rešitev. V bodoče mislim, da bomo člani delavskega sveta morali večino pritožb reševati negativno, ker v nasprotnem primeru izničimo delo komisije, ki izreka disciplinske ukrepe. V prihodnje predlagam, da bi bilo v takih primerih glasovanje tajno, ker je za nekatere člane težko ob navzočnosti pritožitelja, glasovati za negativno rešitev pritožbe.

Kar zadeva prisotnost na sejah pa lahko rečem, da je bilo na prvih sejah zelo malo neopravičenih izostankov, kar se pa v zadnjem času močno

slabša. Mogoče na oddaljene vpliva tudi bencinska kriza. Mislim, da bi se vnaprej morali dogovoriti, da brez predhodnega opravičila ne bi smeli izostajati, zlasti še, ker ni prav, da pri tako važnih odločitvah odloči samo dobra polovica članov. Za vsak sklep, ki je sprejet na delavskem svetu, mora glasovati nad polovico voljenih članov in ne nad polovico navzočih članov. Pri taki gospodarski situaciji kot jo doživljamo v zadnjem času, bomo tudi člani delavskega sveta morali pokazati večjo discipliniranost, da bomo upravičili zaupanje, katero nam je bilo izkazano ob izvolitvi.

Vse to pa je le en del njihove naloge. Stališča, ki jih delegati v DS zastopajo, morajo biti odraz mnenja sredine, iz katere izhajajo, zato se morajo člani DS s sodelavci posvetovati in jih tudi seznanjati z razpravo in sklepi.

Rudolf POLJANŠEK

V letu 1983 še težje

Mišljenja sem, da naj bi delo DS delovne organizacije v letu 1982 ocenjevali ostali člani kolektiva in ne jaz. Ker sem pa že bila izzvana, bom to delo na kratko opisala.

Člani DS se sej dokaj redno udeležujejo in večina izostankov je upravičenih. Iz tega se vidi, da imajo člani interes za samoupravljanje, le dati jim je treba možnost. Menim, da so seje dobro pripravljene in da člani DS gradivo dobijo dovolj zgodaj, tako da ga lahko pre-

delajo in se na seje tudi pripravijo. Z gradivom tudi verjetno seznanijo svojo samoupravno delovno skupino in se na sestankih o dnevnem redu pogovorijo in na ta način je olajšano tudi delo DS. Poročevalci na sejah DS so zelo jasni, zato upam, da člani točno vedo za kaj glasujejo. Če temu ni tako, so sami krivi, saj imajo vso pravico in tudi dolžnost, da zahtevajo obrazložitev, če jim kaj ni jasno.

Upam tudi, da se vsi člani DS zavedajo svoje velike odgovornosti, ko z dvigom rok potrjujejo kakšen sklep ali pa tudi ne, ker v sedanjem težkem gospodarskem položaju je treba vse odločitve še posebej skrbno pretehtati.

O sklepih DS so člani kolektiva obveščeni v našem glasilu, tako da ni noben član kolektiva neobveščen in zato tudi smatram za nepotrebno, da sprejete skepe še enkrat navajam.

Glede na težko napovedano gospodarsko situacijo v letu 1983 pa bo DS imel še težje delo. Zato ob tej priliki pozivam vse člane kolektiva, naj aktivno sodelujejo na sestankih samoupravnih delovnih skupin, tako da pridejo potem člani DS na seje dobro pripravljene in da bodo le te čimkrajše in učinkovite.

Anica Cokan

Pred sejami se posvetujemo

V mesecu marcu 1982 so bili izvoljeni novi delegati delavskih svetov, ki so začeli s svojim delom aprila, tako je za nami komaj polletno delo, zato je težko dajati oceno za tako kratko obdobje.

Delavski svet DSSS sestavlja 9 delegatov, ki predstavljajo delavce splošnega finanč.-računovodskega in nabavnega sektorja. Prej je bil v skupnih službah še tehnični sektor, ki pa je sedaj v sklopu TOZD Proizvodnja. Glede na to, da so skupne službe le servis za TOZD je delokrog samo-

upravljanja v skupnih službah manjši. Vendar ne pomeni, da nimamo enakih pravic kot delegati delavskih svetov TOZD ter DO, saj prav tako odločamo o sprejemu samoupravnih aktov, njih spremembah, razvojnih programih delovne organizacije itd.

Delo delavskega sveta ocenjujem kot pozitivno, saj se delegati posameznih samoupravnih sredin pred vsako sejo posvetujemo s svojimi sodelavci in na sami seji skušamo najti najboljše rešitve, ki pa so zlasti kadar zadevajo probleme posameznih delavcev, dokaj težke. Zanimanje za take sporne zadeve pa je

v vseh sredinah mnogo večje. V primerih, ko so v obravnavi posamezni samoupravni akti oz. njih spremembe, pa opazimo, da je zanimanje mnogo manjše, tako da v javnih razpravah skoraj ni pripomb, kljub temu, da v mnogih primerih zadevajo pravice in dolžnosti posameznih delavcev.

Same seje delavskega sveta so bile dobro pripravljene tako, da smo gradivo lahko že prej preštudirali in se posvetovali s sodelavci, zato upam, da bomo zaupno dolžnost v prihodnjem letu še bolje opravljali.

ANICA GOVEKAR

Kako ustvarjamo

Komentar h količinskemu planu proizvodnje za leto 1983

Marsikdo se je že vprašal ali pa se še bo, zakaj smo naenkrat napravili tak skok v količinskem planu proizvodnje in sicer kar za skoraj 30 % na letošnji plan proizvodnje. V letu 1983 bi morali dnevno izdelati 8.000 parov razne obutve. V precejšnji meri nas je v to vodila ekonomska nuja, ki spričo družbenih gospodarskih težav vse močnejše stresa tudi Alpino.

Naši fiksni stroški so zelo visoki, posebno, ko jih je treba podeliti na izdelan par. Iz leta v leto so izračuni v odstotkih tudi večji, ne samo v absolutnem znesku. Odločili smo se, da moramo ta pojav enkrat le prelomiti, kar pomeni čimbolj smotno gospodariti, paziti na tudi najmanjše stroške, biti povsod skromni, istočasno pa do skrajnosti izkoristiti obstoječe proizvodne zmogljivosti, to je stroje in delovne prostore ter tako doseči povečanje fizičnega obsega proizvodnje.

V zadnjem obdobju se dogovarjamo s posameznimi zahtodnimi kupci in to takimi, ki bi bili pripravljeni dolgoročno kupovati večje količine obutve v večjih serijah po artiklu. To je za proizvodnjo zaradi produktivnosti velikega pomena.

Za izhodišče smo vzeli montažne oddelke in sicer s predpostavko, da bi delali s polnimi kapacitetami. Rezervo smo iskali v dopolnitvi polovične izmene na športnem traku, na obeh desmah in v proizvodnji apreski obutve. Za realizacijo tega seveda neobhodno rabimo za montažo še nekaj delavcev.

Fizični obseg proizvodnje naj bi se največ povečal na manj zahtevni enostavnejši obutvi, to je direktno brizgani trim, surf in podobni na obeh desmah ter apreski obutve, za trakove pa pričakujemo povečana naročila tekaške obutve.

Za izdelavo zgornjih delov obutve smo za povečane količine že v dogovoru s kooperanti in so nam kapacitete na razpolago, le da jih trenutno, zaradi pomanjkanja osnovnih materialov, še ne moremo pokrivati.

Glede na povečano proizvodnjo imamo tudi več možnosti občutno povečati zahodni izvoz, ki mora biti naš osnovni, vendar pa ne edini cilj.

Tudi ostalih tržišč ne smemo zanemariti in to iz dveh razlogov; tržišče je lahko izgubiti, težje pa ga je osvojiti, poleg tega pa moramo upoštevati tudi akumulativnost, ki jo je mogoče na posameznem

tržišču doseči, kajti pred nami je obdobje, ko se bomo (poleg deviz) morali enako prizadevati tudi za dinarje.

Vse opisovanje pa je glede na težave s preskrbo materialov zelo optimistično. Poiskati bo treba najboljše poti, kako dobiti osnovne materiale. Z novimi večjimi kupci (poleg Alpina Sports) se dogovarjamo tudi o materialih in nekaj ugodnih možnosti bo gotovo možno tudi uresničiti. Vsekakor je bil količinski plan proizvodnje postavljen s predpostavko, da se bomo tekoče oskrbovali z materiali, da bi proizvodnja tekla idealno s polnimi kapacitetami ob povprečno večjih serijah.

Vsak plan je pravzaprav postavitev določenega cilja, za doseg cilja pa se moramo vsi truditi, da se mu vsaj približamo. Vse kar se bo naredilo več kot letos, je uspeh, če pa bi dosegli plan, bi bila to prava zmaga.

Za danes moramo računati, da nas bodo spremljale razne težave, ki bodo lažje ali težje premostljive. Te v glavnem ne bodo notranjega izvora, ampak bodo predstavljale del kritične situacije gospodarstva širše družbe. Mimo tega ne moremo, nismo izjema in menim, da moramo vsak po svojih delovnih sposobnostih in s čimveč volje pomagati reševati probleme. Pomagati je treba drug drugemu, v nobenem primeru se nihče ne sme umikati pa četudi gre za delo izven rednega delovnega časa. Večje če so težave, več složnosti je

treba za premagovanje. Vemo, da bo postal naš kos kruha tanjši, kar je neizogibno, vendar je tudi od nas vseh odvisno, kakšen bo in da bi ostal za vse. Pretežno jamstvo za to pa je ob istih ali manjših fiksnih stroških proizvesti več, proizvesti kvalitetno in pravočasno.

Tone Klemenčič

Benedik tretji v paralelnem slalomu svetovne serije v Bormiu

V prvem krogu je bil njegov nasprotnik Andreas Wenzel, nekdanji zmagovalc svetovnega pokala, ki pa se ni pojavil na štartu. Športna sreča! V drugem kolu srečanje s Kuraltom 2:0 za Grego. Nato zmagovalc super veleslaloma Pirmin Zurbriggen. Spet 2:0 za Benedika. V polfinalu je v dvoboju z Julenom naredil napako, preveč zaostal, tako da v drugi vožnji ni uspel nadoknaditi zamujenega 1:1 zmaga Julena, ki je zmagal tudi v finalu.

Za tretje mesto se je udaril z najboljšim Avstrijcem Hansom Ennom. Spet 2:0 za nas. Čestitamo!

Super veleslalom je bil prav tako zelo uspešen. Benedik je imel štartno število 49 in bil petnajsti, s tem se je uvrstil v paralelni slalom. Petrovič pa je bil s številko 48 izvrsten 21., z dokaj majhnim časovnim zaostankom.

Janez Šmitek

Grego Benedik petnajsti v superveleslalomu

Kako ustvarjamo

Gledamo — pa ne vidimo

Ta mesec smo obiskali našo vratarstvo službo, da bi spoznali njihovo delo in težave. Pogovarjali smo se z nekaterimi delavci, ki opravljajo svoje odgovorno poslanstvo.

»Tu nas je skupaj 7; trije vratarji, dva čuvaja in dva gasilca« pripoveduje Pavle Jereb, ki je nekak vodja te skupine delavcev, ki jih sicer vidavamo vsak dan, pa večina morda manj pozna njihovo delo, kot si mislimo.

Pavle Jereb nadzoruje kartice prisotnosti

»Smo delavci splošno-organizacijskega sektorja, zato med drugim tudi vodimo ure prisotnosti za splošno-organizacijski sektor. Sicer pa naše delo ni le sedenje, kot si nekateri predstavljajo, odgovornost je večja, saj je razumljivo, da smo mi tisti, ki nas bo vsak vprašal, če bi bilo kaj narobe.

Zlasti dopoldne je ponavadi veliko opravkov. Še vedno imamo težave z nekaterimi delavci, ki nočejo razumeti, da ne morejo iz tovarne brez propustnice.

Vodimo tudi knjigo tujih obiskov, ki pa so nam vsaj večina znani, saj so naši stalni sodelavci. Vodimo tudi knjigo zapažanj, tako čuvaji (ki od novembra dalje prav tako opravljajo opravila vratarja) in seveda gasilcev (ki uradno izvajajo varstvo pred požarom). Zlasti za takrat, ko smo sami, je izredno pomembno, da smo vsaj primerno opremljeni, da lažje obvladamo položaj. Javljalca požara na primer, je že ena takih stvari. V pogledu ogrožanja imovine v zadnjem času ne opažamo pojavov, ki bi kazali na tovrstne poskuse.

V tovarni se menjavamo v nedeljah in praznikih, ko smo tu po 12 ur ponoči in podnevi. Če pride do kakšnih težav, po-

zar ali kaj podobnega, se moramo znajti sami in nekako s pomočjo drugih priklicati ustrezne ljudi.

Zaradi vsega tega mislim, da naše delo ni dovolj cenjeno.

Martin Bogataj:

S kolegom se menjava vsak teden v popoldanski izmeni, oziroma ponoči. Tudi midva imava posebne ure, ki določajo najino obhodno pot.

Pregledati je treba, kako je s transportnimi potmi, kako je na lažje vnetljivih mestih in področjih, če so dostopni gasilni aparati in izhodi, kontrolni javljalec požara, kakšna je čistoča, ipd.

Vodiva knjigo napak, ki jih opaziva. Najpogostejše pomanjkljivosti so še vedno: zatrpane transportne poti, otežen dostop do telefonske centrale v kleti, vozički v proizvodnji so pogosto v neredu, občutljivo mesto je kopitarna, deponija odpadkov in severna stran proizvodne hale.

Moram reči, da se razmere niso veliko izboljšale; le kak mesec po zadnjem požaru je bilo boljše. Le zasilni izhodi so sedaj dobro urejeni.

Kar zadeva naše delo, lahko rečem, da je hidrantno omrežje kar dobro, da je tu tudi najnujnejša oprema. Vendar naših pripomb se ne upošteva kaj prida...

Martin Bogataj — gasilec

Sedaj izdelujem požarno-varnostni načrt (to je skica in besedilo), ki naj bi omogočal primerno ravnanje na vseh področjih.

Pri našem delu je pomembno tudi sodelovanje z gasilskimi društvi, ki je dobro, pa ga bo treba še poboljšati.

Anton Jalšovec:

Moje delo je predvsem ponoči, med prazniki in ob nedeljah tudi po 12 ur. Kontrolirati moram, kaj se dogaja v tovarni, to pa je, kot vemo, že veliko področje. Pri nas pone-

kod ovira slaba razsvetljava, ki jo bo treba izboljšati.

Poleg tega osnovnega opravila se dogaja tu še marsikaj. Sredi noči zmanjka elektrike in poskrbeti moramo, da pravočasno izklopimo naprave v plastiki, da ne pride do velike materialne škode.

Sredi noči pripeljejo mazut ali kak drug material in treba je zbuditi delavca, ki bi to prevzel. Kako do njega, ko ni telefonov, toda znajti se je treba.

Takoj po polnoči začnejo prihajati šoferji, potem kuharice, toda ne moremo biti hkrati v vratarnici in delati načrtovane obhode. Ob tem morava s Francijem skrbeti tudi za psa, kar je prav gotovo dodatna obveza, je pa vendarle dobro, da imamo pomočnika.

Tone Jalšovec: delo vratarjev in čuvajev je premalo cenjeno

Vili Jesenko, gasilec

Franci Bogataj:

Še vedno opažamo, da nekateri delavci, zlasti popoldne, znajo priti iz tovarne preko ograje. Kakšnih drugih večjih nevarnosti pa sedaj še ne opažamo. Pogoji dela za nas so se sedaj nekoliko izboljšali, saj smo dobili bundo, škornje...

Mislim pa, da naše delo ni dovolj upoštevano. Take osebne dohodke kot jih imamo tu, lahko doseže večina v proizvodnji. Tu pa delamo praktično vse praznike in nedelje v različnih vremenskih pogojih in dovolj samostojno, saj se ne moremo naslanjati na druge, ker ni telefonov, prav tako je na milici malo ljudi, tako da jih ponoči ni možno vedno priklicati in podobno.

Tako, pokukali smo spet v delček dela peščice ljudi, ki pa opravljajo pomembno vlogo. Pravijo, da je to, kar so povedali le okvirna slika, da v praksi prihaja še do mnogih podrobnosti, ki otežujejo njihovo delo in povečujejo odgovornost.

Prav gotovo pa varnost, tako požarna, kot siceršnje, varstvo družbene imovine, družbene samozaščite, vzdrževanje reka in podobno, ne more biti le stvar teh ljudi. Vsi se moramo zavzemati za to in ognili se bomo marsikatere neprijetnosti ali škodi.

Tekst: Nejk Podobnik
Foto: Brigita Grošelj

Kako ustvarjamo

Za ali proti registrirnim uram

Uredniški odbor se je odločil, da po enome- sečni preizkušnji izvede povsem slučajnostno anketo o tem, kako po- samezniki menijo o vlo- gi registrirnih ur.

Izvedeli smo:

Pavle JEREB, vratar:

Uvedbo registrirnih ur ocenjujem kot napredek. Za nas vratarje bo lažje, prav tako za mojstre, do sedaj smo imeli pogosto težave, saj so nekateri hoteli iz tovarne brez propustni- ce ali pa so celo zanikali, da so zamudili.

Maruša BOGATAJ, se- kalnica:

Mislím, da ure niso no- bena pridobitev. Poleg tega pa se še kvarijo večkrat na teden, tako da imamo še s tem težave.

Franc JEREB, lahka montaža:

V začetku je bilo nekaj težav, saj so delavci zamujali tudi na avtobus. Kas- neje smo zaradi gneče pri- čeli s prakso, da smo z de- lom prenehali 5 minut prej. Sedaj pa teče v redu in mislim, da je evidenca boljša.

Marta KLEMENČIČ, težka montaža:

Uvedba ur se mi ne zdi nič posebnega. Tisti, ki ne zamujamo, se bomo ravna- li prav tako. Skratka, ško- da denarja.

Stana Oblak, šivalnica:

Mene ure ne motijo. Mi- slím pa, da je naša ura zaradi gneče na neprimer- nem mestu.

Ivica KRŽIČ, prikroje- valnica:

Zdi se mi kar v redu.

Slavko KRISTAN, pla- stika:

Posebne prednosti ni, zlasti kar zadeva proizvod- njo. Drugače je, če gre za gibljiv delovni čas. V prak- si se bo pojavilo še več pro- blemov, za katere sedaj še ne vemo. Med drugim so tu možne tudi različne zlorabe.

Miluška POLJANŠEK, nabava:

Ure se mi zdijo nesmi- selne. Posebno še, ker predlog pravilnika o pre- makljivem delovnem času praktično onemogoča, da bi ure imele svoj smisel.

Iz montažne hale

Sarajevo '84

V montaži šal pogosto zmanjka dela: še dobro da ne dobre volje

Pri registrirnih urah je ponekod prevelika gneča

Skladiščna lopa je vedno bolj založena

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

na temo **KAKO OCENJUJEM LETOŠNJE DELO V ALPINI IN KAJ PRIČAKUJEM OZ. PREDLAGAM V PRIHODNJEM LETU.**

V razgovoru so sodelovali: **Marija Kopač** — prodajalna Žiri, **Tone Dolinar** — lahka montaža, **Stanko Likar** — adaptacije, **Slavko Kosmač** — RPS in **Maks Plesec** — prikrojevalnica.

Razgovor je vodil **Nejko Podobnik**, zapiske pa uredila **Anuška Kavčič**.

Kako ocenjujete letošnje delo v Alpini in kaj pričakujete oz. predlagate v prihodnjem letu?

Kako imate v posameznih oddelkih urejeno samoupravljanje?

Marija KOPAČ:

Iz naše prodajalne ni v delavskem svetu nikogar, zato delegatskega gradiva ne vidimo in nismo preveč dobro seznanjeni z zadevami, o katerih bo razpravljajal in odločal naš delavski svet. Zapisnike pa v prodajalni dobimo. Nekaj informacij sicer dobimo, vendar jih le preberemo, razpravljamo pa le malokrat. Vedeti moramo, da je to v prodajalni poseben problem zaradi oddaljenosti in prav gotovo je še več prodajal, ki imajo še manj možnosti za kakšne informacije.

Tone DOLINAR:

Mislím, da je tudi pri nas problem, ker je delo vezano na tekoči trak in težko se zberemo vsi skupaj, da bi o neki zadevi razpravljali in zavzeli svoje stališče, ki bi ga nato posredoval na seji naš delegat. Rekel bi še to, da je premalo, ker imamo v delavskem svetu delovne organizacije samo enega predstavnika. Seveda pa dobimo precej informacij (vedno preberemo Informator in razne druge zapisnike ter obvestila), vendar bi opozoril, da zapisniki malokrat ostanejo na deskah, da bi jih lahko prebrali vsi zainteresirani.

Največkrat ga kdo vzame z deske, odnese domov in prebere, nato pa odvrže. To prav gotovo ni pravilno, saj smo na ta način prikrajšani za mnogo koristnih informacij.

Seveda pa bi želeli, da bi se lahko več sestajali in dajali mnenja, vendar med delom to skoraj ni mogoče, malico pa ima tudi rad vsak zase, pa še malo časa je.

Tako delegati na sejah največkrat zastopajo le svoje osebno stališče do obravnavanih zadev, kar pa mislim, da ni pravilno, saj je delegat delavec, ki so ga izvolili, da bo zastopal njihova stališča.

Stanislav LIKAR:

Kar zadeva samoupravo, je pri nas dobro urejeno in gradivo, ki ga dobimo nam vodja mizarske delavnice raztolmači in zadeve zato kar dobro poznamo. Delegata v delavskem svetu pa tokrat nimamo iz naše sredine, zato se tudi o gradivih, ki so namenjene za delavski svet, ponavadi ne pogovarjamo.

Večkrat pa smo že postavljali kakšna vprašanja, ponavadi vodji vzdrževalne službe, vendar nismo dobili ustreznega odgovora, oz. vprašanja niso bila posredovana naprej.

Včasih smo tudi že kaj predlagali kakšno izboljšavo ali naredili drugače kot je bilo naročeno, vendar naših predlogov ponavadi ne upoštevajo, češ da ne vemo dovolj, čeprav se dostikrat izkaže tudi drugače.

Maks PLESEC:

Pri nas imamo to urejeno tako, da naše delegate, ki pridejo s sestanka sprašujemo, kaj so se dogovorili in kakšne sklepe so sprejeli. Kogar to zanima, se bo vključil in dal tudi kakšne kritične pripombe oz. predloge, kaj bi še morali obravnavati. Ponavadi pa v naše predloge ni dovolj zaupanja, zato se tudi ne upoštevajo, tako pa tudi mi nimamo interesa, da bi kaj predlagali.

Anuška KAVČIČ:

Če še ne veste, smo v zadnjem času, kot točko dnevnega reda na delavskem svetu, uvrstili delegatska vprašanja,

ki jih lahko postavi kdorkoli in vpraša kar ga zanima.

Namen te točke je predvsem, da bi delavci na delavskem svetu dobili odgovore tudi na tista vprašanja, ki ne zadevajo točk dnevnega reda, vendar so v tistem času prav tako pomembna in zanimiva.

Zato si želimo, da bi že kakšen dan pred zasedanjem delavskega sveta, dobili v službo za samoupravna in pravna vprašanja predloge oz. delegatska vprašanja, na katera bi strokovne službe pripravile odgovore, ki bi jih posredovali delegatom na zasedanju delavskega sveta. Seveda pa je dolžnost delegatov, da o teh vprašanjih obvestijo svojo delegatsko sredino, predvsem še tisto, ki je vprašanja zastavila.

Vprašanja pa se lahko zastavijo tudi na seji in če so prisotni predstavniki tistih strokovnih služb, na katere se vprašanje nanaša, lahko takoj odgovorijo, če pa niso prisotni, se dogovorijo, do kdaj je potrebno dati odgovor ali obrazložitev.

Takšno dogovarjanje in sodelovanje pa, kot vidimo, še vedno ne teče in upamo, da se bodo delavci sčasoma bolj posluževali te oblike.

Maks PLESEC:

Takšno sodelovanje bi bilo res koristno, kajti sedaj, če nekaj predlagaš ali vprašuješ svojega nadrejenega, ponavadi ne upošteva, če ni v njegovem interesu.

Slavko KOSMAČ:

Čeprav sem formalno v tehničnem sektorju, delam neposredno v proizvodnji in imam tudi iste probleme, kot so jih omenili predhodniki, ki delajo v proizvodnji.

Tudi mi bolj malo sodelujemo z delegati in gradiva za seje delavskih svetov ne poznamo. Kar nas zanima, že izvemo preko Informatorja ali oglasnih desk.

Menim, da še vedno vlada preveč nezainteresiranosti za posredovane informacije, kajti če se nekdo zanima, lahko marsikaj izve, največ pa k temu pripomore trdno prepričanje, da se ne da nič več spremeniti — kakršen je predlog strokovnih služb ali komisij — takšen je potem tudi sprejet na samoupravnih organih.

Dostikrat pa se sliši tudi to, da imamo strokovne službe, ki so zadolžene, da pripravljajo strokovne predloge, ki jih morajo potem tudi zagovarjati in ljudje tem predlogom pogosto zaupajo.

Tone DOLINAR:

Mislím, da je glavni problem v tem, ker ni zavesti, oz. vedno bolj peša, predvsem pri mladih. Tu mislim zlasti na ravnanje z družbenimi sredstvi. Nihče več ne gleda, kako bi se dalo tudi kaj prihraniti, ali uporabiti še kasneje. Včasih smo na to gledali malo drugače in če ne bi, bi sedaj prav gotovo ne imeli toliko.

Majda PIVK:

Pri nas imamo vedno sestanke samoupravne delovne skupine, pred vsakim zasedanjem delavskega sveta. Vendar se pogosto srečujemo s problemom, ko prej in potem dosti govorimo in imamo določene pripombe, ki pa jih takrat in na tistem mestu ne povemo. Delegati pa seveda moramo zastopati mnenje samoupravne delovne skupine. Ljudje smo postali takšni, da ne poveemo več tistega, kar mislimo in večina si misli: bo že kako.

Nejko Podobnik:

Kako pa ocenjujete organiziranost vašega dela?

Marija KOPAČ:

Pri nas je delo dobro organizirano in nimamo takšnih problemov z organizacijo, kot na primer v proizvodnji. Imamo pa druge probleme, ki so značilni za nas, to so predvsem: padanje kupne moči potrošnikov in s tem zmanjšana prodaja, slabe dobave obutve tujih dobaviteljev in zamujanje rokov dobav.

Sodelovanje s centralo (TOZD Prodajo) pa je kar uspešno in so dobro organizirane predispozicije, obvestila dobimo z okrožnicami.

V letošnjem letu so nam tudi obnavljali prodajalno in morali smo se preseliti v druge prostore, seveda pa se je to precej poznalo pri prodaji.

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

Tudi športni program, ki dopolnjuje našo ponudbo dobro prodajamo, čeprav smo se v začetku malo bali, da to v Žireh ne bo šlo.

Tone DOLINAR:

Mislim, da je proizvodnja kar dobro organizirana, toda kaj nam pomaga, ko pa nas pesti vedno hujše pomanjkanje materiala in zato pride do menjav artiklov, majhnih serij, ipd.

V to pa smo prisiljeni, da imamo sploh kaj delati, pa čeprav na račun slabše kvalitete, nižjih osebnih dohodkov in nasploh slabše organiziranosti proizvodnje. To so problemi, ki se pojavljajo vsak dan in temu ni kriva slaba organizacija v oddelku. Kljub temu menim, da je bila storilnost dobra, lahko pa bi bila še boljša, če ne bi bilo teh težav.

Imamo pa tudi probleme s kvaliteto; kajti dostikrat se zgodi, da priprava dela ni ustrezna in ne moremo delati tako kot bi bilo treba in nekaj ljudi samo popravlja napake, ki nastajajo zaradi neustrezne priprave.

Pred letom smo uvedli tudi novo organizacijo TOZD Proizvodnja, imenovali smo vodje linij, ki so zadovoljni vsak za svojo proizvodno linijo, vendar menim, da s tem nismo preveč napredovali in se v proizvodnji ni dosti spremenilo. Tudi odgovornost za napake še ni razmejena.

Slavko KOSMAČ:

Tudi jaz se strinjam s to ugotovitvijo. Vendar moram poudariti, da ne moremo govoriti, da tehnologiji, normiranci in drugi, ki pripravljajo za proizvodnjo, slabo ali malomarno opravljajo svoje delo, ali pa da ni posluha za reševanje problemov. Razumljivo je, da se tudi tu pojavljajo napake, ki pa tudi niso vse subjektivne narave, ampak je predvsem odvisno od materiala.

Stanislav LIKAR:

Pri nas je delo dobro organizirano in nimamo pripomb, seveda kar zadeva skupino za adaptacije, glede dela v mizarški delavnici pa bi izpostavil preveč razsipniško vedenje, vse premalo skrbimo za to, da bi kaj prihranili.

Marsikaj bi se dalo izdelati iz starega materiala, ki je prav tako še uporaben. Na primer, polic imamo vedno veliko in se ta les ne uporabi, veliko opreme dobimo iz prodajaln, ki se največkrat uniči, tudi lestve bi lahko predelali, vendar izdelujemo nove, ipd. Izgleda, da se tega ne izplača predelovati,

ker bi se seveda tudi več zamudili. Tudi smeti bi lahko bolje izkoristili, če bi na primer izločili papir. To bi morali narediti že po pisarnah, ne pa da gredo vsi odpadki skupaj v koš.

Majda PIVK:

Glede organizacije dela mislim, da je dobro to, ko smo končno vsi skupaj in imamo svoje prostore. Imeli pa smo precej sprememb v organizaciji dela; predvsem zaradi prehoda nekaterih oddelkov na računalnik in zaradi zmanjšanja števila delavcev v našem sektorju.

Mislim pa tudi, da delavci finančno-računovodskega sektorja nismo dovolj cenjeni glede na delo, ki ga opravljamo in naš prispevek k obstoju delovne organizacije ni dovolj upoštevan. Tukaj ne mislim na osebne dohodke, temveč na status FRS. Nadur pa je bilo veliko predvsem zaradi prehoda saldakov na računalnik in tu smo imeli precej težav. Kljub zmanjšanju števila delavcev je delo potekalo nemoteno in izkazalo se je, da je bila akcija za zmanjšanje režije upravičena.

Maks PLESEC:

Pri nas je bila organizacija dela bolj slaba. Vzrok je predvsem material. Opozoril bi na veliko pomanjkljivost in sicer, ko iz razvojne službe ne dobimo delovnega naloga oz. opisa, kako bo čevelj narejen.

Drugače pa je pri nas tako, da tisti, ki veliko preseže normo in s tem ne pazi dovolj na kvaliteto, več zasluži, kot tisti, ki dobro dela.

Slavko KOSMAČ:

Vemo, da se vsak trudi, da bi čimveč naredil in s tem tudi več zaslužil, seveda pa je vedno prisoten problem pomanjkanja materialov. Menim, da organizacija dela na naši liniji ni slaba, če izvzamemo te probleme.

Dobro je to, da smo dali poudarek zahodnemu izvozu tudi pri lahki obutvi, izdelali smo velike količine vzorcev, ki smo jih pripravili za naše možne bodoče kupce in upamo, da se bo to obrestovalo v večjih naročilih.

Kako ocenjujete vaše delovne pogoje letos?

Marija KOPAČ:

Glede delovnih pogojev lahko rečem, da so se v letošnjem letu, ko smo dobili novo prodajalno, precej izboljšali, več imamo prodajnega prostora, še vedno pa je ostal problem skladiščnega prostora, ker imamo skladišče še vedno pri Bahaču in predvsem pozimi in v dežju bo neugodno.

Dobro bi bilo, ko bi imeli za športni program samostojen oddelk, toda ideja, o kateri smo tudi mi razmišljali, da bi imeli to v nadstropju, se ni uresničila, kljub temu, da se je sedaj pokazalo, da bi bilo to za nas idealno in tudi ekonomsko upravičeno.

Tone DOLINAR:

Letos so se pri nas precej izboljšali delovni pogoji. Dobro je bilo, da smo preselili sekalnico in da imamo sedaj vse na enem mestu, odpadlo je precej notranjega transporta, transport v skladišče pa nam je olajšal še transporter in mislim, da so bili ti organizacijski ukrepi in investicije zelo utemeljene. Le odsesavanje še vedno ni dobro urejeno in upamo, da bodo samoupravni organi kmalu razpravljali o predlogu za centralno odsesavanje. Ko bo to rešeno, bo tudi izkoristek delovnega časa boljši, saj se s čiščenjem sesalcev sedaj veliko zamudimo.

Probleme imamo tudi s stroji, ki so postali zastareli, nekateri so stari tudi po 15 let. Vemo pa, da ob vsesplošnem pomanjkanju deviz ne moremo upati, da bi se strojna oprema hitreje obnavljala.

Stanislav LIKAR:

Delovni pogoji pri nas so prav gotovo slabši kot v posameznih oddelkih, zaradi umazanih, izpostavljenosti vremenskim razmeram, delo na terenu, itd. Mislim, da se to premalo upošteva če pogledamo na primer, kdo je upravičen do zdravniškega pregleda, mi ne pridemo v poštev. Mislim, da bi nas prav tako morali pošiljati na periodične preglede, kot mizarje in ni prav, da bi mi morali hoditi na svoje stroške.

Tone DOLINAR:

Tudi v montaži se ne spominim, da bi bil kdaj na pregledu, čeprav menim, da bi morali tudi pošiljati marsikoga, saj so delovni pogoji tudi težavni. Ne vem na koga naj se obrnem, da bi zvedel, če sem upravičen.

Majda PIVK:

Glede delovnih pogojev bi omenila le to, da vse obračunalne OD za oddelke še nimajo ustreznih prostorov in pa materialne knjigovodkinje, ki so od skladišč sedaj precej oddaljene. Oprema pa je v glavnem zadovoljiva, manjka le nekaj garderobnih omar.

Maks PLESEC:

V našem oddelku imamo garderobe zelo slabo urejene in manjka prostora, drugače pa v našem oddelku nimamo tako težkih pogojev, le prostora nam manjka.

Kaj pa si želite v novem letu?

Majda PIVK:

Za drugo leto si želim predvsem, da bi delali vsaj tako kot letos in da bi se v težki gospodarski situaciji čimbolje znašli. Opozorila bi pa še na boljše sodelovanje med sektorji, saj bomo le tako lahko bolje in zlasti lažje delali.

Maks PLESEC:

Za naslednje leto si želim, da bi bili predvsem z materiali zadovoljivo preskrbljeni in da

bi bila priprava v redu. Če bi teh problemov ne imeli, bi se ostali uredili sami po sebi.

Slavko KOSMAČ:

V glavnem bi poudaril, da se moramo zavedati, da stopamo v leto, ki bo za nas zelo težko, (Nadaljevanje na 10. strani)

razgovor za urednik

(Nadaljevanje z 9. strani)

pričakovati moramo ukrepe v smeri stabilizacije gospodarstva, kar bo zelo vplivalo na poslovanje, ker na te ukrepe verjetno ne bomo imeli kakšnega posebnega vpliva. Če gledam s stališča dela na naši liniji, si želim, da bi ne bilo prevelikega pomanjkanja materialov, da bi kolekcije pravočasno pripravili, da bi pravočasno vedeli za spremembe, ipd.

V kolektivu pa se moramo predvsem izogibati raznim osebnim težnjam, ki smo jim bili priča v letošnjem letu, kajti to ustvarja v kolektivu malodušje in slabo voljo, izgubi se tudi veliko delovnega časa.

ZAKLJUČEK:

Komentar skorajda ni potreben, saj so kritike, pripombe, predlogi in želje zelo jasne. Več pozornosti pa velja posvetiti tistemu, kar bi morale slediti takim pogovorom, to je tehtanju predlogov, ugotavljanje, če so možnosti za izboljšave, kdo naj bo za to odgovoren in podobno.

Na vsak način pa – če kaj ni možno uresničiti, je treba tudi povedati, zakaj.

Marija KOPAČ:

Želim, da bi vsaj tako dobro prodajali, kot smo letos in glede na povpraševanje predlagam, da bi Alpina izdelovala tudi moško obutev, seveda če je to sprejemljivo glede na širjenje programa; to pa predvsem zato, da bi imeli nekaj več Alpinine obutve, ker menim, da je ta delež premajhen. Mogoče smo malo preveč usmerjeni le v športni program, ker smo začeli opažati, da prodaja te obutve upada. Ljudje bodo vedno bolj kupovali le tisto, kar bo nujno potrebno; mislim, da na to lahko dolgoročno računamo. Menim, da smo s tako specializacijo proizvodnje začeli kar nekaj let prepozno.

Tone DOLINAR:

V naslednjem letu si želimo čimmanj razdrobljene proizvodnje in da bi bile serije kompletne. Predvsem pa si želimo, da bi imeli delo in s tem 100 % osebne dohodke.

Stanislav LIKAR:

Predvsem bi poudaril ravnanje z družbenimi sredstvi, da bi vsi čimbolj gledali na to, da bi kaj prihranili in varčevali prav na vseh področjih, predvsem pa seveda z energijo in materiali.

Za to bi morali tudi naši vodilni imeti več posluha ter upoštevati tudi naše predloge.

Važno je da vemo

Važno

kadrovške novice

V novembru 1982 je nastopilo delo 6 novih delavcev, z de-

lom pa je prenehalo 5 delavcev. V TOZD Proizvodnja so začeli delati v montaži 617: Marta Jesenko v obratu Gorenja vas, Jana Košir in Ljudmila Stržinar, v orodjarni Dragoslav Mlakar; v TOZD Prodaja je v prodajalni Žiri nastopila Barbara Ušeničnik; v Delovni skupnosti skupnih služb pa v RCA Majda Dragovan.

Z delom so prenehali naslednji delavci: v TOZD Proizvodnja v montaži 626 Ivanka Pivk, v oddelku termoplastov 634 Jakob-Rado Kavčič, v vzdrževalni službi pa Stanislav Demšar. Iz oddelka planiranje materialov pa je odšla Majda Strlič. V TOZD Prodaja v prodajalni Novi Sad je prenehala Dragica Orlovič. V delovni skupnosti skupnih služb pa je prenehal z delom Janez Bohinc iz finančno-računovskega sektorja.

Dozročili so se

Sodelavcema Anici Bergant in Miroslavu Kavčiču ob vstopu na novo življenjsko pot iskreno čestitamo in želimo zdravja in zadovoljstva v zakonu!

V POKOJ ODHAJAJO:

Dolgoletnemu sodelavcu Stanislavu Demšarju iz vzdrževalnih obratov želimo ob odhodu v pokoj veliko trdnega zdravja in dobrega počutja ter da bi se dela v Alpini še dolgo spominjal.

Koliko nas je

Vsi približno vemo, koliko nas je. Natančnejše podatke pa je ob koncu leta za naš časopis pripravila kadrovska služba:

DSSS – 136
TOZD Proizvodnja 1210
– oddelki v Žirih 841
– obrat Gorenja vas 184
– obrat Col 143
– obrat Route 42

TOZD Prodaja 444
– domača prodaja 63
– prodajna mreža 381

Skupaj zaposlenih: 1790

Gradnja prizidka, to je desetih učilnic in drugih pomožnih objektov pri osnovni šoli, se je pričela s pripravljalnimi deli takoj prve dni novembra, pogodbo z izvajalcem pa so podpisali 11. 11. 1982.

Dopisujte

Kako ustvarjamo

Po petih letih vendarle

Notranost novega lokala je lepa in funkcionalna

»Prizadevanja, da bi na Jesenicah imeli novo prodajalno so se začela tedaj, ko smo zaradi rušenja stavbe v središču mesta, izgubili dobro prodajalno« nam pripoveduje vodja maloprodajne mreže Ivan Capuder.

»Kakor hitro smo se pred leti preselili v dosedanjo prodajalno, smo iskali nov lokal. Pred tremi leti se je pokazala možnost, da odpremo nov lokal v novem stanovanjskem in preskrbovalnem naselju, ki so ga gradili sredi starejšega dela Jesenic. Dolgo smo morali čakati, da je bil kompleks toliko dograjen, da je bilo možno opremljanje lokalov.

Z gradnjo smo tako pričeli pred dvema mesecema; po svojih načrtih pa je dela opravil Gradbinec, TOZD Jesenice (bivša Sava). Opremo pa je vgradila, kot običajno, naša skupina za adaptacije.

Tako smo dobili lepo prodajalno s skoraj 189 kv. m uporabne površine, pri čemer eno tretjino zavzame športni program, na ostali površini pa je razstavljana obutev, skladišče in prodajni prostor, vse v enem prostoru, kar je seveda zelo ugodno za delo v prodajalni.

Končna cena prodajalne z opremo vred je okoli 9 milijonov din, kar res ni malo, vendar prodajalna veliko obeta, saj je na pravem mestu.

Pričakujemo, da se bo promet v prihodnje povečal vsaj za 30 %, čeprav zaenkrat ne bodo zaposlovali novih delavcev. Poleg tega se bodo izredno izboljšali pogoji dela prodajalcev, vključen bo športni program, ki bi ga na Jesenicah morali uspešno prodajati, je zaključil svoje razmišljanje Ivan Capuder.

Ob vsem tem pa ne smemo pozabiti delavcev prodajalne na Jesenicah, ki so v zadnjih dneh dobesedno garali, saj je bilo treba do otvoritve urediti še toliko stvari...

Tudi izvajalec del se je potrudil in v zadnjem hipu, sicer z našo pomočjo, uredil vse potrebno, da je bila prodajalna lahko odprta. Težave so bile namreč velike, saj ni bila še urejena električna, prav tako tudi ne ogrevanje in inšpektor taki prodajalni ne more dovoliti obratovanja.

Na koncu ne smemo pozabiti na našo grupo za adaptacije, ki je zopet pokazala svojo hitrost in veščino, saj je delo kakovostno opravljeno.

Tudi vodja rajona I, to je slovenskih prodajalnih Iva Sobčan se je pridružila mnenju vodje MPM.

»Pričakujem močno povečano prodajo v tej lepi prodajalni, ne samo po vrednosti, posebno še zaradi športnega programa, saj bo s tem naša ponudba kompletnejša. Tudi sicer bo tu lahko večji izbor modelov, ker je več prostora in kupci bodo lahko dobili tisto kar želijo.«

Kaj pa so po odprtju prodajalne povedale poslovodkinja in prodajalke?

Jožica Brus – prodajalka:

V Alpini delam že 19 let in moram reči, da je to za nas tak napredek, da ne morem povedati. Prej smo delale res v nemogočih razmerah in same stranke so se čudile, kako sploh moremo delati. Obutev niti nismo mogle sortirati; prodajni pogoji so bili neznojni; v skladišča smo morale mimo popadljivega psa in podobno.

Sedanja prodajalna je v trgovskem središču, ki se šele oblikuje. V bližini bo knjigarina in tudi drugi lokali, tako da pričakujemo veliko frekvenco ljudi in s tem večji promet; seveda bi bilo potrebno poskrbeti, da bi bila prodajalna temu primerno založena. Trenutno nam primanjkuje med drugim tudi gumijaste obutev.

V prodajalni ne vidimo večjih napak, le tla so neprimerena. Kmalu pa bo treba poskrbeti tudi za to, da bomo bolj povezani s svetom in tovarno, saj sedaj še nimamo telefona.

Haseda Kapić – prodajalka:

Srečne smo, da smo v novi prodajalni ob glavni cesti. Zaenkrat prodajalno še zakriva lesen plot, ki pa, upamo, ga bodo kmalu odstranili. Ljudje tod mimo hodijo peš in računamo, da ne bomo obdržali le stalnih strank, temveč bomo izdatno razširili krog naših kupcev.

Tudi v prodajalni se da sedaj neprimerno bolje delati. Ljudje vidijo, kaj se da kupiti in prodaja lepo teče.

Sonja Cenček – prodajalka:

Ne bi toliko govorila o sami prodajalni, rajši le nekaj o naši izbiri... Imamo slab izbor obutve, tudi otroških ni. To je seveda že hiba, ki traja nekaj let. Za Jesenice veljajo nekatere posebnosti. Popolnoma zanesljivo je, da tudi ne gre veliko obutev iz semiša, medtem ko bi ženske gležnarje kupili kolikor bi jih bilo.

Ljubica Korbar – prodajalka:

V prodajalni sem najmlajša. Tu sem šele nekaj let, prej sem bila v Borovu v Kranju. Lahko pa rečem, da se tu med sodelavkami odlično počutim, skratka smo izreden kolektiv in prepričana sem, da se bo to poznalo tudi na prodaji v boljših pogojih.

Cirila Šorn – poslovodkinja:

Že prvi dnevi v novi prodajalni so pokazali, da nam bo tudi prodaja dobro tekla.

K temu pripomore razstavljenno blago. Že v pričakovanju nove prodajalne sem na konferenci naročala širši izbor
(Nadaljevanje na 12. strani)

Kolektiv prodajalne na Jesenicah so na dan otvoritve obiskali poleg predstavnikov maloprodajne mreže in tistih, ki so se ukvarjali z organizacijo gradnje prodajalne, tudi predstavniki občine Jesenice

Od tu in tam

Od tu in tam

Od tu in tam

Uvajalni seminar 2. letnikov usmerjenega izobraževanja v okviru 10-dnevne delovne prakse v delovni organizaciji. Usmerjeno izobraževanje ima v svojem učnem programu za 1. in 2. letnike obvezno tudi 10-dnevno delovno prakso v delovni organizaciji. Od septembra do decembra 1982 je pri nas opravljalo tako prakso 34 učencev 2. razredov UI iz različnih poklicnih usmeritev. V pomladanskih mesecih leta 1983 pa bo prakso opravljalo še 26 učencev iz 1. letnikov. Prakso so opravili tudi nekateri dijaki, ki niso naši štipendisti. Enako je nekaj naših študentov opravilo delovno prakso v drugih delovnih organizacijah

Po petih letih vendarle

(Nadaljevanje z 11. strani)

obutve, kar nam sedaj pride zelo prav. Moja želja je, da bi se čimprej prebili v zgornjo polovico prodajaln Alpine v Jugoslaviji, kjer smo nekoč že bili.

O lokaciji sami bi rekla še to, da je dobra, da smo blizu železniške postaje, da tu ustavlja avtobus in da vse to pripomore k prometu.

Trenutno pa čakamo obutev iz Jugoplastike.

Naj povem še, da dobro prodajamo copate Poliksa iz Žirov.

Da bi razširili prodajo, se bomo verjetno lotili tudi reklamnih akcij. Spomladi je na Jesenicah sejem in prav lahko bi postavili stojnico, kjer bi lahko prodali ostanke zimske kolekcije. Potem je tu tudi Planica... Tudi preko radia Jesenice bomo poskušali reklamirati našo obutev in s tem razširiti prodajo. V prodajalni nas bo zaenkrat pet, pri čemer pa je delo precej dobro razdeljeno, tudi kar zadeva urejanje posameznih vrst obutve. Haseda je zadolžena za moško in športno obutev, Jožica za žensko, medtem ko otroško in drugo obutev urejata zaradi razdrobljenosti kar dve - Ljubica in Sonja.

To so torej mnenja simpatičnega kolektiva na Jesenicah, ki si z naglimi koraki utira pot. In ne brez uspeha, saj očitno uživajo tudi simpatije svojih kupcev, saj ni majhna reč, da so nam prodajalke ta dan postregle s kavo, ki jo je darovala ena izmed strank. Pa v teh časih...!

Foto: Brigita Grošelj
Tekst: Nejk Podobnik

NE POZABIMO

Glede na slabo vidljivost v originalu, toda zaradi pomembnosti dogodka, vam posredujemo še tale prepis iz kronike žirovskega Sokola, ki jo je v začetku pisal učitelj Stenovec. Dogodek na sliki se nanaša na prireditev 15. decembra 1981, ko so žirovski sokoli sprejeli srbske konjenike, kar pomeni hkrati proslavo zedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev v novo državo Jugoslavijo 1. decembra 1918. Sporočite, koga na sliki spoznate!

Zgodovinsko važni dogodki so sledili eden drugemu. Sokol ni zamudil nobenega! Slovesno je sprejel srbsko konjeniško posadko, ki ji je poveljeval kraljevi podporočnik g. Kosta Mišič. Je bilo to v prvič, ko so mogli Žirovci pozdraviti hrabro kr. vojsko Srbov, ki je pripomogla Slovincem izpod nemškega nad 1000 letnega robstva. Prihod omenjene kr. srbske konjenice je bil za Žiri tako ogromnega pomena, da se more reči le: »Ako bi je ne bilo, bi Žiri zasedli Italijani in meja Jugoslavije bi v žirovski občini tekla po grebenu Žirovskega vrha. Hrabri in požrtvovalni kr. srbski vojski dolgujejo Žirovci hvalo, da so ostali že l. 1918 obvarovani Italijanov.

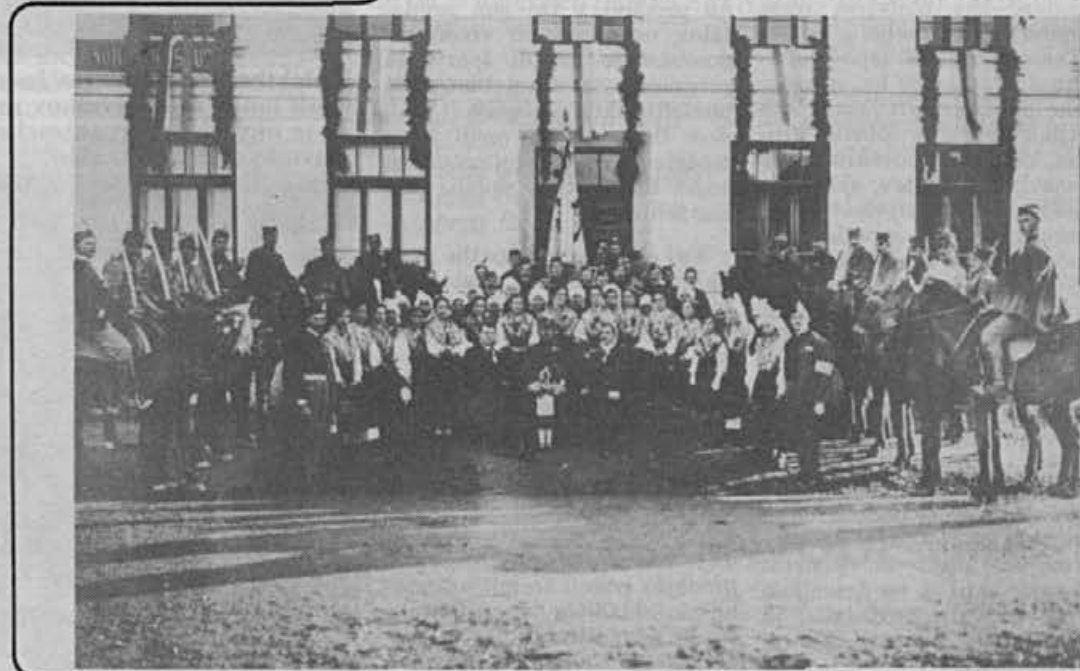
Nastopil je 15. decembr 1918

NA RODNI PRAZNIK UJEDINJENJA SRBOV IN SLOVENCEV

Prvi in največji praznik Jugoslovenov je žirovski Sokol proslavil nad vse dostojanstveno.

Vnovič je zbral pod svojim praporom 28 članov v kroju, 42 članic v narodnih nošah ter pohitel z vsemi drugimi javnimi oblastmi in društvi h zahvalni maši in slovesnem obhodu po vaseh ter se polnoštevilno udeležil zasajanja spominske lipe pred cerkvijo. Vse te proslave se je udeležila kr. srbska vojaška posadka na čelu s podporočnikom g. Kostom Mišičem. Proslavi je prisostvovala vsa šolska mladina pod vodstvom tukajšnjega učiteljstva in številna množice civilnega ljudstva. Pred sokolskim domom je pozdravil in proslavil hrabro kr. srbsko vojsko br. Alojz Poljanšek ter se v patrijotičnem govoru spominjal muk slovenskega sokolstva, njegov zatiralcev in rešiteljev.

V spomin na to proslavo so se dali slikati žirovski sokoli in sokolice skupno s kr. srbsko vojaško posadko...

To je naš kraj

To je naš kraj

To je naš kraj

Z njimi je rasla Alpina

Še malo in preteklo bo 60 let, odkar je Stanko Likar prvičkrat vzel v roke čevljarstvo kladivo in »kneftros«, šilo in dreto, saj se je začel učiti s trinajstimi leti in pol, ker oče ni mogel mojstru plačati učnine, se je Stanko namesto 3 leta pač učil pol leta dlje.

V Žiri je prišel leta 1929, na pragu svetovne gospodarske krize. Delal je pri različnih mojstrih.

Takoj po vojni, se je seveda vključil kot vsi ostali žirovski čevljarji. Kmalu je postal mojster in vodja oddelka lahke montaže, in iz teh časov se spominja takole:

»O sami gradnji in prvih začetkih dela v sedanji Alpini so govorili že drugi. Sam se dobro spominjam, kako smo se začeli strojno opremljati. Nekoč smo odšli v Italijo trije, s Francem Gantarjem na čelu, in sicer v Vigevano, kjer smo si ogledali stroje in jih rezervirali za našo proizvodnjo. Tedaj smo tudi izvedeli, da nekateri že izdelujejo po pet parov čevljev na delavca, medtem ko smo jih mi tedaj le po 1 par dnevno na delavca. Vse seveda zaradi boljše mehanizacije.

Zavedali smo se, kaj to pomeni, Moram reči, da so se ljudje na nove stroje kar hitro privadili, čeprav je

bilo umes tudi nekaj odpora.

Montažo smo takrat organizirali tako, da smo na eni strani izdelovali moško, na drugi strani pa žensko obutev. V oddelku, kjer je bilo tedaj povprečno zaposlenih okrog 160 delavcev, smo izdelovali dnevno blizu 800 parov obutve na eni izmeni. Tudi tedaj smo imeli mnogo težav v proizvodnji. Med drugim smo pogosto delali s slabimi materiali, ko se je na primer luščila barva in je seveda prihajalo do reklamacij. Takih težav je bilo še več, posebno še z žensko obutvijo. Zgodilo se je, da je bilo v proizvodnji hkrati po 20 planov in nobenega nismo uspeli zaključiti. Problem so bile tudi majhne serije po 200 parov na primer. Tudi nekateri delavci se niso in niso znali prilagoditi potrebam proizvodnje. Predčasno so nehali z delom, dolgo so kadili v garderobi in podobno.

To seveda ni vodilo nikamor, in veljal sem za sitnega, ko sem vzpostavljaj red. Toda mnogi so mi kasneje priznali: »prav si imel!«

Tako je šlo tja do leta 1964, ko se je Stanko upokojil.

Teh zadnjih 18 let pa je prenehal čevljariti le kadar je kaj zbolel. Rešil je že marsikatero zadrego, saj je med redkimi, ki počeni popravi čevlje, ki bi jih sicer zavrgli.

Toda ne mislite, spoštovani bralci, da je to reklama, že brez tega smo ga Žirovci v zadnjem času dobesedno zasuli s starimi čevlji in dela ne zmore več. Bolj bi mogoče kazalo razmisliti komu, ki to še zna, da bi se profesionalno lotil tega dela.

Stanku pa želimo še veliko zdravih let med kopiti, ki jih ne bo nikdar zavrgel.
N. P.

Nove knjige

Hans Hellmut-Kirst: **Nemir v malem mestu**. Prev. Branko Avsenak, LIPA 1982, roman. Godi se v času po vojni, ko je bila Nemčija še razdeljena na zavezniške cone in je nemški nacionalizem in militarizem vse bolj dvigal glavo.

Pavle Zidar: **Solveigina pesem**, Cankarjeva založba 1982. Razmišljanje o ljubezni, ki je ni do polasčanja in vztraja še preko groba, in o taki smrti, ki je zmeraj združena z usodnostjo ljubezni v človeku. Uporabil je stari mit o Solveig in Olafu.

Ana Praček-Krasna: **Moja ameriška leta**, LIPA 1980. Delo je izšlo ob pisateljici 80-letnici. Knjigo je posvetila vsem slovenskim izseljencem in njih potomcem, ki so v tujem svetu ohranili ljubezen do slovenskega jezika in kulture rodne Slovenije.

James Clavell: **Podganji kralj**, Obzorje 1982. Za tiste, ki so bili tam, pa ne živijo več. Za tiste, ki so bili tam, pa še živijo. Knjiga pripoveduje o ameriških vojakih v japonskem ujetništvu v Singapuru.

Ivan Maček-Matija: **Spomini**, Globus 1981. Spomini na predvojna in vojna leta.

Jože Vilfan: **Delo, spomini, srečanja**, LIPA 1978. Delo je izšlo ob avtorjevi 70-letnici. Izbor člankov, govorov, intervjujev od 1935 do 1978, z znanimi osebnostmi (Titom, Bevkom, Prežihom, Nehrujem...).

Florjan Lipuš: **Zmote dijačka Tjaža**, Zal. Drava Celovec in Tržaški tisk, 1981.

Mate Dolenc: **Nenavadna Slovenija**, in Slavko Pregl: **Razkošje v glavi**, Mladinska knjiga 1974.

Boris Prikril: **Pekel na Pacifiku**, DZS 1978. Boj med Američani in Japonci na Tihem oceanu 1941-1955.

Irwin Shaw: **Lucy Crown**, Obzorja 1982, ljubezenski roman.

Irwin Shaw: **Bogataš in revež**, Pomurska založba 1977, tri knjige.

Katja Špur: **Slepa v preganstvu**, Borec 1963. Pripoved o partizanski obveščevalki, ki mora slepa v preganstvo.

France Bevk: **Krivi računi**, LIPA 1956, zbirka novel.

Milenko Šober: **Med oceani in kontinenti**, Globus 1962, zbirka reportažnih zapisov s treh oceanov.

Ciril Cvetko: **Pogled v glasbeno umetnost**, Prešernova družba 1966.

Joseph Conrad: **Črnc z »Narcisa«**, Prešernova družba 1966. Opisuje življenje mornarjev na ladji, njihov spopad z viharjem in zmaga, ki si jo priborijo s skupnimi močmi.

Miran Ogrin: **Od Nila do Kartagine**, Globus 1967. Potopis našega znanega svetovnega popotnika s popotovanja po Afriki.

L. P. Hartley: **Najemnik**, Prešernova družba 1976. Lady Franklin si najame šoferja, da bi z njegovo pomočjo psihično ozdravela. Začne se nevarna igra, v kateri šofer Leadbitter brede vedno globlje; čustva ga premagajo in tragično konča.

Anton Ingolič: **Črni labirint**, MK 1966. Pripoved o rudarjih, ki kopljejo premog na Francoskem.

Juliette Benzoni: **Marianne-Napoleonova zvezda**, Pomurska založba 1970, roman.

Vasja Ocvirk: **Hajka**, knjiga je izšla ob 15-letnici roške ofenzive.

Pearl S. Buck: **Pismo iz Pekinga**, Prešernova družba 1966. Ena od mnogih del priljubljen ameriške pisateljice o Kitajski, ki jo dobro pozna, saj je tam živela.

Zbirka sodobnih, jugoslovenskih pesnikov in pisateljev, MK 1975, ki obsega v celoti 46 del in prinaša izvirna dela sodobnih jugoslovenskih pesnikov in pisateljev: Krleža, Tišina, Selimović, Crnjanski, Svetina, Bulatović, Desnica, Hieng, Davičo, Andrić, Makarovičeva, Parunova, Grafenauer, Minatti, Smole, Kozak, Strniša in drugi. Podobna je zbirka VEZI iste založbe.

Helena ŽAKELJ

Dopisujte

To je naš kraj

To je naš kraj

To je naš kraj

Rekreacijskih oblik je veliko

Akcije, ki jih je organizirala komisija za šport in rekreacijo pri KS Žiri od maja do decembra letos, so bile številne. Naj jih nekaj naštejemo.

MAJ

Organizirali smo izlet na Stari vrh, s podelitvijo značk in diplom. Pohoda se je udeležilo 16 otrok. Prav tako se je zaključila trim liga v malem nogometu, najboljši so dobili pokale in diplome. V ligi je sodelovalo 10 ekip. Moška ekipa v odbojki je sodelovala na pokalnem odbojškem turnirju v Predosljah v počastitev Dneva mladosti, moška in ženska odbojška ekipa pa sta sodelovali na odbojškem turnirju v počastitev istega praznika v Skofji Loki. Moški so bili na tem turnirju prvi med osmimi ekipami, ženske pa so med šestimi ekipami dosegle šesto mesto. Organizirana je bila trim liga v košarki za Poljansko dolino – pomladanski del, v kateri je sodelovalo 6 ekip.

JUNIJ

V sodelovanju s Smučarskim klubom Alpina – tekaško sekcijo, je bilo izvedeno prvo tekmovanje kolesarjev na kronometer. Pripravili smo zanimivo nogometno srečanje suhi: debeli in seveda, da smo sodobni, tudi nogometno tekmo ženske: moški.

JULIJ

V počastitev dneva borca je bil organiziran turnir v odbojki, na katerem so sodelovale ekipe iz Predoselj, Lubnik iz Skofje Loke in EGP ter ekipa Žirov.

Prav tako smo organizirali plavanje v Železnikih.

Pripravili smo tudi povratno nogometno srečanje ženske: suhi.

JUNIJ – SEPTEMBER

Ves čas smo ob večerih lahko igrali odbojko pri družbenem domu Partizan.

SEPTEMBER

Jeseni se je nadaljevala trim liga v košarki za Poljansko dolino, pričela pa se je tudi trim liga v malem nogometu, prav tako za Poljansko dolino, v kateri je sodelovalo 10 ekip.

OKTOBER

16. 10. je bil tek po ulicah Žirov v počastitev krajevnega praznika, ki pa še ni postal množično tekmovanje, saj je v vseh kategorijah nastopilo le 21 tekačev.

Pripravili smo turnir v počastitev krajevnega praznika, pokrovitelj je bila OO ZSMS Alpina, sodelovalo pa je 5 ekip. Pričela se je vadba predšolskih otrok v starosti od 4. do 7. let in pa redna vadba rekreacijskih skupin in sicer: za dekleta in žene, v malem nogometu, košarki, odbojki, pa tudi gimnastika fantje in mošje.

Moška ekipa Žirov je sodelovala na odbojškem turnirju v počastitev krajevnega praznika v Predosljah.

NOVEMBER

Zaključili smo s trim ligo v malem nogometu za Poljansko dolino; pričel se je plesni tečaj za osnovnošolce v sodelovanju z OO ZSMS Osnovne šole.

DECEMBER

Načrtujemo plesni tečaj za odrasle, potem bo tu trim liga v namiznem tenisu za Poljansko dolino, pripravljamo novoletni odbojškni turnir (pokrovitelj OO ZSMS Kladivar), s prvim zmagom pa bomo uvedli smučarski avtobus, da bo več krajanov lahko prišlo na bližnja smučišča dokaj poceni.

Kakšen bi bil torej lahko zaključek:

Akcij je bilo precej, vendar, kot se lahko sami prepričamo, so bile to v glavnem lige in turnirji, namenjeni predvsem športnikom oz. tistim, ki že nekaj znajo. Zato bo treba v prihodnjem letu, ko bomo planirali rekreacijo, več pozornosti posvetiti predvsem družinam, ženam in dekletom in pa tistim, ki se že dolgo niso ukvarjali z nobenim športom pa so ponavadi rekreacije najbolj potrebni.

Nekaj je že napravljenegega z vadbo rekreacijskih skupin in s tem, ko je sreda namenjena vadbi za žene in dekleta, četrtak pa vadbi za fante in mošje (vaje za moč, gibljivost, raztezne vaje, tekalne vaje, ipd.) torej za tiste, ki bi radi popravili oz. izboljšali svojo psihofizično kondicijo ter za tiste, ki se bodo temeljiteje pripravljali na smučarsko sezono.

Kaj pa lahko rečemo o akcijah, ki so že bile: Ni še vse tako kot bi moralo biti. Ni resnosti pri ekipah – predvsem se je to dogajalo pri košarki; ni prave discipline v telovadnici – zavedati bi se morali, da ni dovolj, da na rekreacijo prideš, ampak je treba tudi vedeti zakaj.

Dodati pa je treba še nekaj besed o objektih, namenjenih rekreaciji. Dovolili smo, da nam je igrišče Jezera dve leti propadalo in da je zdaj že v zelo kritičnem stanju. Mizar-

sko podjetje je obljubilo, da bo popravilo ograjo do prvega snega, spomladi pa se bodo namestile košarkarske table in počistilo teren. Za naprej pa bo treba dobiti oskrbnika, ki bi sproti skrbel za popravilo igrišča, kar velja tudi za druge podobne objekte.

Trim steza – skrb zanjo je prevzelo ŠSD Tabor, ki dobi za to tudi sredstva. Nekatere postaje so popolnoma uničene. Ko bodo končana dela daljnoveoda, bo treba urediti tudi traso (mostičke, kolišče, itd.).

Na igrišču pri Partizanu bo treba zamenjati table, ki že dve leti ležijo v garderobi DD. Kupiti in urediti je treba zaščitno ograjo pred hišnikovo hišo.

Garderobe v domu so v katastrofalnem stanju. Gospodarski odbor bo moral reči nekaj besed tudi o tem, saj vemo, da je za to namenjeno tudi nekaj sredstev (15.000,-).

Večje nogometno igrišče je bilo letos s prostovoljnimi delom prenovljeno, v prihodnjem letu pa bo treba zagotoviti finančna sredstva za ureditev malega igrišča, ki je namenjeno predvsem rekreaciji.

Skakalnica: plastična masa za skakalnico že nekaj let leži v kozolcu. Vemo, da so težave zaradi zemljišča, a dlje kot od besed, do danes še nismo prišli.

Kdaj se bomo končno dometili, kaj in kako s tem – ali pa prodajmo vse skupaj nekomu, ki je sposobnejši od nas – denar pa porabimo za koristnejše namene.

Telovadnica: imamo prekrasno telovadnico, ki pa jo še bolj »luštno« uničujemo, od najmlajših naprej. Treba bi se bilo dogovoriti tudi o tem, da bi telovadnico poskušali privedi vsem potrebam športa v Žireh, s tem, da bi lesne obloge za goli nadomestili z drugim, ustrežnejšim materialom, da bi lahko igrali tudi nogomet in roketi in košarko malo bolj brez skrbi.

Dvorana DD Partizan:

Veliko črnila je bilo prelitega v zvezi z dvorano, veliko žolčnih razprav, a na koncu smo dobili, kar smo pač dobili – lepo dvorano – a nefunkcionalno.

Do sedaj je bila namenjena v glavnem plesu – sedaj pa jo bomo poskušali zapolniti še s plesnimi vajami in namiznim tenisom. Kako se bo stvar obnesla, se pa še ne ve.

V glavnem naj pripomnim samo, da za druge rekreacijske namene dvorana ni primerna in se bo treba sprijazniti s tem, da bo dvoranska rekreacija še naprej v telovadnici, zgrajeni med drugim tudi v te namene.

Milena PADOVAC

Selanski mladinci aktivni

Že večkrat smo bili lahko priča raznim akcijam in družabnim prireditvam, ki jih na Selu pripravljajo mladinci, pomagajo pa jim tudi pionirji.

Mladi, ki jih je na Selu kar precej, so se v začetku sestajali le v manjšem številu, kasneje pa so se odločili, da povabijo še ostale. Prišli so vsi.

Najprej so pomagali vaškemu odboru SZDL pri raznih prireditvah, ko pa so se pričeli sestajati bolj organizirano, so se že večkrat lotili raznih delovnih akcij, kot so: ličkanje koruze, pomoč starejšim pri spravilu drv, čiščenje občestnih tabel ipd., za kar so jim krajanji zelo hvaležni.

Selanski mladinci so želeli še več. Vaški odbor SZDL so zaprosili za prostor, da bi se lahko sestajali in uresničevali nove ideje, ki jih v teh mladih glavah gotovo ne manjka. Tako so že pred leti organizirali kresovanje, pripravljali so kulturni program ob 8. marcu, pred kratkim pa so popolnoma samostojno izvedli skoraj 1-urno proslavo ob Dnevu republike, nato pa organizirali še družabni večer.

V načrtu pa imajo organizacijo predavanj...

Toda tudi brez težav niso, predvsem zaradi prostora in finančnih sredstev, ki jih, razen od članarine, 20.-dinarjev na mesec, in prostovoljnih prispevkov krajanov, nimajo kje dobiti. Zato želijo, da bi se z vaškim odborom dogovorili glede prostora in da bi v svoje vrste pridobili tudi več starejših mladincev, ki so že nekoliko bolj izkušeni in bi jim bili pripravljene pomagati pri delu.

Mogoče bi kazalo, da bi se povezali s kakšno drugo mladinsko organizacijo v kraju...

Vsekakor pa so Selani lep zgled vsem ostalim mladincem v Žireh, ki mogoče še ne vedo, kaj bi počeli v prostem času in še vse preveč preganjajo čas s posedanjem po zakajenih žirovskih lokalih.

A. K.

To je naš kraj

To je naš kraj

To je naš kraj

Kako se bodo delegati skupščine dogovarjali s svojo delegatsko bazo, to je sodelavci, sovaščani, krajanji, člani društev, DPO

18. novembra je bil v Druženem domu Partizan zbor krajanov na katerem smo izvolili skupščino KS in potrdili predlog kandidatov za svet KS, potrošniški in poravnalni svet. Upajmo, da bodo novi organi dobro nadaljevali delo, čeprav so razmere vedno težje, je s slogo mogoče napraviti marsikaj.

Oglejmo si, s kom bomo sodelovali v prihodnje, ko bomo kot delegatska baza preko svojih delegatov uveljavljali svoje pravice in dolžnosti.

Nova vodstva v KS

SKUPŠČINA KS: Žiri

Imenovani delegati OZD:

Branko Filipič, Osnovna šola, Ida Filipič, Mizarstvo podjetje, Franc Gašperin, Poliks, Vanja Harej, Remont, Emil Ikić, Alpina, Tone Klemenčič, Alpina, Ernest Kavčič, Kladivar, Stanko Kogovšek, KGZ, Marija Kokelj, trgovina, Tone Mur, Etiketa, Slavko Mohorič, KGZ, Bojan Starman, Alpina

Izvoljeni delegati po vaških odborih

Marjan Bogataj, Stara vas, Martina Bežek, Žiri, Roman Berčič, Selo, Vinko Demšar, Brekovice, Martin Eniko, Račeva, Alojz Eržnožnik, Nova vas, Rado Jereb, Račeva, Milan Kopač, Dobračeva, Marta Kavčič, Žiri, Jože Levec, Stara vas, Janez Lazar, Brekovice, Milan Močnik, Stara vas, Mirko Mravlje, Ledinica, Anton Oblak, Selo, Vladimir Pivk, Dobračeva, Polde Ušeničnik, Nova vas, Pavel Žakelj, Žiri,

Imenovani delegati DPO v KS, društvih in klubih, zasebnih obrtnikih

Janko Habjan, ZRVS, SD, Radio Žiri, Vital Justin, ZSMS, Frančiška Jereb, ZK, Srečko Jereb, ZK, Srečko Kavčič, ZS, Štefan Kopač, GD, Viktor Maček, ČD, šof, TD, PD, LD, Boris Markelj, SZDL, Vinko Naglič, SZDL, Franc Pivk, ZS, Ratko Radošević, ZK, Ciril Reven, ŠD, klubi, balin. ZSMS, Silva Trček, ZSMS, Franc Temelj, DPD Svoboda, Muzej. d., Doroteja Velkavrh, DU, RK, Bojan Žakelj, AMD.

Za predsednico skupščine krajevne skupnosti je bila izvoljena direktorica Mizararskega podjetja, diplomirana gozdarska inženirka Ida Filipič-Pečelin,

Za podpredsednika skupščine KS je bil izvoljen inženir agronomije, pomočnik direktorja KGZ Sora Žiri Slavko Mohorič.

Za predsednika sveta krajevne skupnosti je bil izvoljen čevljarški tehnik Rado Kavčič iz Alpina

Za namestnika predsednika sveta KS je bil izvoljen diplomirani strojni inženir Janez Kosmač iz Kladivarja

SVET KS ŽIRI:

Janez Bizjak, Rado Bogataj, Miroslav Cankar, Tone Eniko, Emil Govekar, Rado Kavčič, Adolf Križnar, Jožica Kacin, Janez Kosmač, Jože Mlinar, Vinko Markelj, Franci Mlinar, Slavka Mlinar, Tone Oblak, Matevž Treven

POTROŠNIŠKI SVET KS ŽIRI:

Marija Kastelec, Lojze Kopač, Anica Kavčič, Anica Loštrec, Janko Poljanšek, Leopold Strlič, Miroslav Zajc.

Za predsednika potrošniškega sveta je bil izvoljen upokojenec Lojze Kopač s Tavčarjeve ulice, za podpredsednika pa prav tako upokojenka Anica Loštrec

PORAVNALNI SVET KS ŽIRI:

Julka Kokalj, Ciril Lahajnar, Miloš Mlinar, Karel Pivk, Dane Vehar, Marija Zajc.

Za predsednika poravnalnega sveta je bil izvoljen Dane Vehar, za podpredsednika pa Ciril Lahajnar

To je naš kraj

To je naš kraj

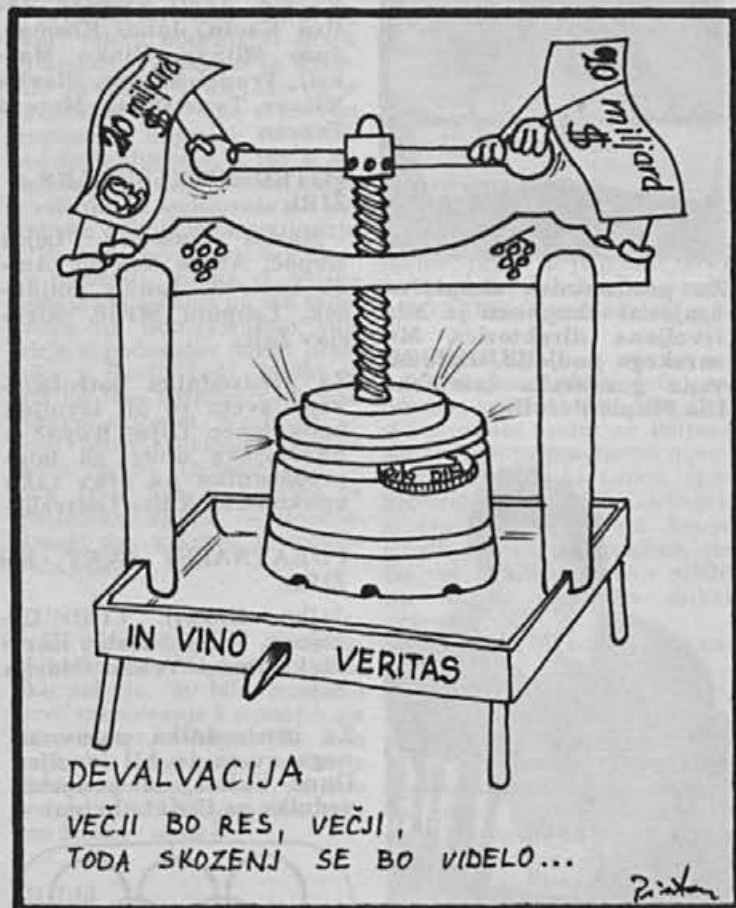
To je naš kraj

Malo po novoletno

Tokrat samo v slikah. Morda smo zadeli, morda ne – tiste največje probleme, s katerimi se ta hip srečujemo.

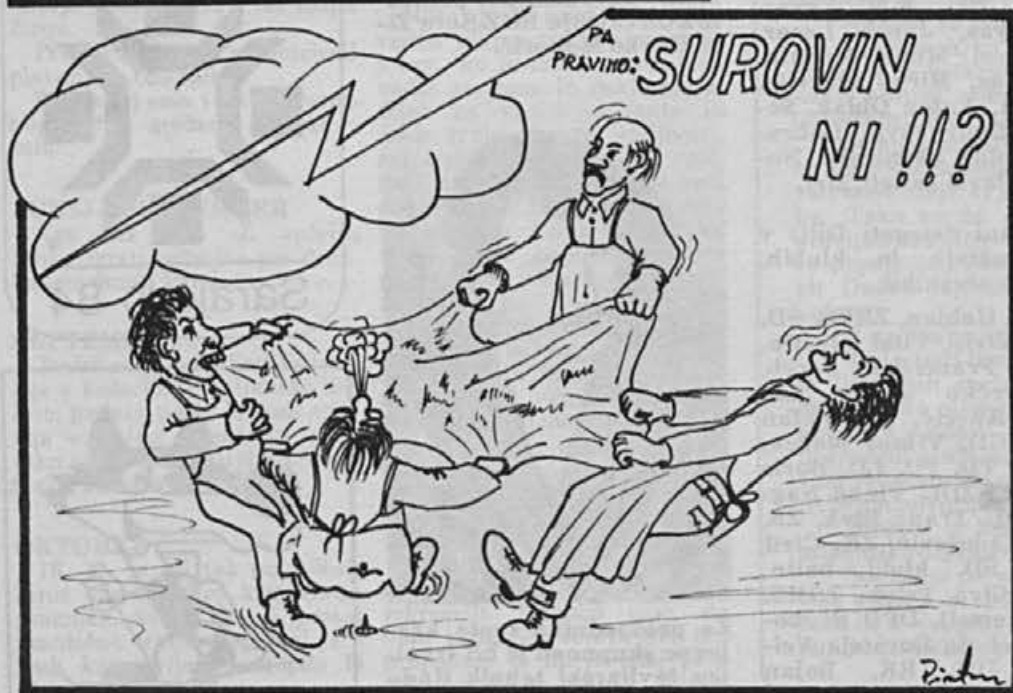
Malo za šalo, malo za res, torej!

Če je komu za smeh, naj se nasmeje. Kdor jemlje stvari resno, naj jih poskuša tako jemati tudi vsak dan ...

NOVOLETNE ŽELJE:

- DA BI NAM PRINESEL VEČ DEVIZ
- DA BI IMELI VEČ USNJA
- DA BI ODNESEL NEREJISTRIRANE URE
- DA BI NAS REŠIL VSEGA HUDEGA:
hude ure; hudournikov; hudopivcev;
hudolesovine; hudoletovine; hudobnikov;
hudobjedov; hudodelcev; skratka hudopacije.

»DELO-ŽIVLJENJE« je glasilo ALPINE, tovarne obutve Žiri, Stara vas 23, n. sol. o., ki ima v svoji sestavi: TOZD Proizvodnjo, TOZD Prodajo in Delovno skupnost skupnih služb. - Ureja ga uredniški odbor: Anica Govekar, Rado Kavčič, Anton Eniko, Helena Kavčič, Marjan Pišljar, Silva Klemenčič, Anuška Kavčič - tehnični urednik, Nejko Podobnik glavni in odgovorni urednik. - Izhaja mesečno, naklada 2100 izvodov. Fotografije: Brigita Grošelj. Tisk TK Gorenjski tisk, Kranj